

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

BAŞVURU İLKELERİ

Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın 113.7 fıkrasına, Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 46, 47, 48, 49 ve 50. maddelerine göre başvuruda bulunacak taraflar için

Ön açıklamalar

1. Bu yönergeler, Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulunacak taraflara yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır. Ancak, Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulunmadan önce Anayasa Mahkemesi'ne başvurmak için yasal kısıtları belirleyen Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 22, 46 ve 50. maddeleri ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 28-32 kurallarının bilinmesi gereklidir.
2. Belirtilen hükümlere göre yasal kısıtların hepsini yerine getirdiğinizi düşünüyorsanız, aşağıda verilen yönergeler ışığında başvuru formunu doldurunuz.

Anayasa Mahkemesi'ne başvuru konusu olabilecek meseleler

3. Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Anayasa'nın yorumlanmasında ve yasalar hakkında anayasal denetimin yapıldığı nihai mercidir.
4. Öyle ki Anayasa Mahkemesi'ne Kosova Cumhuriyeti Anayasası ile güvence altına alınan temel hak ve özgürlüklerinin kamu otoritelerince ihlal edildiğini iddia eden bireyler ve tüzel kişiler tarafından başvuru yapılabilir. Anayasa'nın temele hak ve özgürlükleri kapsayan II. Kısmını (Temel Hak ve Özgürlükler) okunmanız gereklidir.
5. Kosova Cumhuriyeti kamu otoritelerince temel hak ve özgürlüklerin biri veya birkaçının ihlalinin dolaylı mağdur olduğunuzu düşünüyorsanız Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulunabilirsiniz.
6. Fakat Mahkeme, sadece Anayasa ile öngörülmüş hak ve özgürlüklerin ihlaline ilişkin başvuruları inceler. Anayasa Mahkemesi, görevi usul ve maddi hukuk kurallarını inceleyip uygulamak olan dördüncü derece mahkemesi olarak hareket edemez ve hukuk mahkemelerinde alınan kararların temyiz edildiği merci değildir.
7. Mahkeme, Anayasa'nın 113.7 fıkrasında belirtildiği şekilde temel hak ve özgürlüklerinizi ihlal ettiği iddia edilen Kosova Cumhuriyeti kamu organları (devlet organları, mahkemeler, idari makamlar vb) hakkında yapılan başvuruları inceleyebilir. Mahkeme, özel kişiler veya özel kurum ve kuruluşlar hakkında yapılan başvuruları inceleme hakkına sahip değildir.
8. Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın yürürlüğe girdiği 15 Haziran 2008 tarihinden önceki dönemde meydana gelen olaylarla ilgili başvuruları incelemeye yetkili değildir.
9. Anayasa'nın 113.7 fıkrasına göre Mahkeme, yürürlükteki mevzuatla belirlenmiş tüm kanun yolları tüketildikten sonra ancak başvuruları kabul edebilir. Bu da Anayasa Mahkemesi'ne başvurmadan önce başvuruda bulunacağınız konuya ilişkin olarak yetkili en yüksek derece mahkemesinin son kararını aldığınızı kanıtlamanız gereklidir. Dahası Anayasa Mahkemesi'ne yaptığınız başvuruda ihlal edildiğini iddia ettiğiniz haklarınızı elde etmek için idari ve yargı makamlarına başvurduğunuzu kanıtlamanız gereklidir.
10. Mahkeme'ye başvuruda bulunduğunuzda yürürlükteki mevzuatla belirlenmiş kurallara ve bu çerçevede süreye ilişkin kurallara riayet etmeniz gerekmektedir. Eğer bir mahkeme, başvurunuzu çok geciktirdiğiniz yanlış mahkemeye başvurduğunuz ya da uyulması gereken usulü uygulamadığınız gerekçesiyle reddetmişse, Anayasa Mahkemesi, ilgili konuya ilişkin başvurunuzu inceleme hakkına sahip değildir.
11. Dahası, bir mahkemenin idari usul, ceza usulü veya medeni usul bakımından adil ve tarafsız yargılanma hakkınızı ihlal ettiği yönünde şikayette bulunursanız, hukuk

mahkemelerinde itiraz hakkınıza ilişkin kanun yollarını tükettikten sonra davanın yeniden görüşülmesini talep edemezsiniz. yargı organları dışında kanun yolları aramanıza veya af talebinde bulunmanıza gerek yoktur. Meclis'e, Cumhurbaşkanlığı'na, Hükümet'e veya Ombudsman Kurumuna sunduğunuz dilekçeler yukarıda belirtilen kanun yollarını tüketme kıstasının yerine getirilmesi için gerekli merciler sayılmazlar.

Başvuru formunun doldurulması

12. Başvuru formunu doldurmadan önce Mahkeme İçtüzüğü'nün 28 ve 29. kurallarını dikkatlice okumanız ve aşağıda belirtilen hususlara dikkate etmeniz gerekir.
13. Şikâyetinizin Anayasa ile güvence altına alınmış hak ve özgürlüklerle ilgili olduğu ve yaptığınız başvuruyla yukarıda belirtilen kıstasları yerine getirdiğiniz görüşüyorsanız, başvuru formunu açık bir şekilde doldurarak mümkün olan en kısa sürede başvurunuzla ilgili evrakla birlikte Anayasa Mahkemesi'ne ulaştırınız.
14. Başvuru, siz veya avukatınızın son yargı kararını teslim aldığı tarihten itibaren dört (4) aylık süre içerisinde yapılmalıdır. Tüm diğer durumlarda süre, kararın alınıp ilan edildiği tarihten itibaren işlemeye başlar. Böylece, dört aylık süre yeniden yargılama talebinin reddi, af talebinin reddi veya kamu otoritelerine yapılan ir talebin reddi tarihinde işlemeye başlamaz. Anayasa Mahkemesi'ne başvuru formunu ulaştırdığınız tarih esas alınarak Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 49.maddesinde belirtilen dört (4) aylık süre kıstasına riayet edip etmediğiniz değerlendirilir.
15. Başvuruda Kosova'da resmi dil statüsüne sahip olan Arnavutça ve Sırpça dillerinden birini tercih etmeniz gerekir.
16. Başvurunuzu Anayasa Mahkemesi Sekreteryasına mesai saatleri içerisinde şahsen yapabilir ve posta veya elektronik posta yoluyla gönderebilirsiniz. Başvurunuzu e-posta veya faksla göndermeniz halinde, bunu normal posta yoluyla teyit etmeniz gerekir. Telefon aracılığıyla Anayasa Mahkemesi'ne başvuru yapamazsınız.
17. Yapacağınız başvuru konusunda Sekretery'a'nın danışmanlık veya yorum yapmasına izni olmadığından, Sekretery'a tarafından hukuki tavsiyelerde bulunulmasını bekleyemezsiniz.

Başvurunuzun kapsamı

18. Başvuru formunu doldururken şu bilgi ve hususları kapsadığından emin olmalısınız:
 - (a) Adınızı, adresinizin okunaklı yazıldığı;
 - (b) Varsa, temsilcinizin adı ve adresinin yazıldığı;
 - (c) Başvuru yapmak için bir avukat tarafından temsil edilme zorunluluğunuz olmadığı gibi, sizi temsil edecek kişinin hukukçu olması da gerekmez. Eğer sizi biri temsil edecekse, başvuru formu ekinde sizin ve temsilciniz veya avukatınızın imzaladığı bir vekâletnamenin de teslim edilmesi gereklidir (bu belgenin ekinde vekâletname örneğine bakınız). Tüzel kişi (şirket, dernek vb) veya bir grubu temsil edecek kişinin yetkili kişi tarafından vekil tayin edildiğini gösteren belge sunması gerekir.
 - (d) Karşı taraf(lar)ın adı ve biliniyorsa adresi, karşı tarafa ilişkin önemli bilgiler, (formun I. kısmı), ihtiyaç duyulması halinde her tarafla ilgili birer sayfa. Anayasa Mahkemesi, başvurunuzun bir nüshasını karşı tarafa göndererek karşı tarafın da açıklamalarını talep eder.

- (e) Anayasa Mahkemesi'ne yaptığınız başvurudan beklentilerinizin kısaca açıklanması (Formun VI. kısmı).
 - (f) İtiraz ettiğiniz meselelere ilişkin olguların kısa ve açık ayrıntılar vererek belirtilmesi (Formun II. kısmı). Kesin tarihler vererek olayları meydana gelme sırasına göre açıklayınız. İtirazınızın birden çok meseleyle ilgili olması halinde, örneğin: yargılama usulleriyle ilgili, her meseleyi ayrı ayrı ele alınız.
 - (g) Anayasa'ya göre şikayetinizin ne olduğunu mümkün mertebe açıklanarak gerekçelendirilmesi (Formun III. kısmı). Anayasa'nın ihlal edildiğini düşündüğünüz maddelerini belirtip Formun II. kısmında belirttiğiniz olguların hangi sebepten Anayasa ihlali oluşturduğunu açıklayınız.
 - (h) Süre ve kanun yollarını tüketme kıstasına riayet ettiğinizi gösteren ilave bilgi ve belgeler (Formun V. kısmı).
19. Başka araç veya yollara da başvurduysanız belirtiniz. Böyle bir başvuruda bulundusanız, şikayetinizi bildirdiğiniz organı, tarihini, başlatılan işlemlerle ilgili diğer ayrıntıları ve bu süreçlerden çıkan kararlara ilişkin ayrıntıları belirtiniz. Formun IV. kısmında zikredilen kararların hepsinin yazılı olduğu ve formun V. kısmında belirtilen ve Anayasa Mahkemesi'nin delil olarak dikkate alması gerektiği belgelerin (transkripsiyon, tanıkların ifadeleri, kurum ve mahkemelere yaptığınız başvurular) yazıldığı bir liste ekleyiniz. Bunu henüz yapmadıysanız, ilgili belgelerin birer nüshasını da sunmanız gerekir.
 20. Destekleyici evrak mahiyetinde olan belgelerin başvurunun Mahkeme'ye sunulduğu anda ek olarak teslim edilmesi gerekir. Belgelerin sadece belirli kısımlarının önemli olması durumunda, sadece ilgili kısımlar teslim edilmelidir. Belgeler Kosova'da resmi dil veya kullanımda olan resmi dil statüsüne sahip olan dillerin biri üzere teslim edilmeleri gereklidir.
 21. Evraktan herhangi birinin Kosova'da resmi dil veya kullanımda olan resmi dil statüsüne sahip dillerden herhangi birinde yazılı olmadığı durumlarda, bu dillerden herhangi birine yetkili yeminli çevirmen tarafından yapılmış çevirisiyle beraber sunulması gereklidir.
 22. Evrakın sadece önemli olan kısımları çevrilebilir, ancak kısmi çeviri yapılması halinde bunun sebeplerinin açıklandığı ilave bir bilgi sunulması gereklidir.
 23. Anayasa Mahkemesi çevirinin daha kapsayıcı olması veya tamamının yapılmasını talep edebilir.
 24. Evrakın hiçbir iade edilmez. Bu sebepten dolayı evrakın aslı yerine fotokopilerinin sunmanız yararlıdır.
 25. Başvuru formuna teslim tarihini yazmayı ve formu imzalamayı unutmayınız. Başvuru formunun temsilciniz tarafından teslim edilmesi durumunda sizin tarafınızdan ve temsilcini tarafından imzalanmış vekaletnamenin de teslim edilmesi gerektiğine dikkat ediniz (aşağıdaki vekalet örneğine bakınız).

İlan ve Gzillik

26. Sizin Sekreteryaya kendiniz ve karşı tarafla ilgili sunduğunuz evrak 03/L-215 sayılı Kamu Evrakına Erişim Yasası uyarınca kamu erişimine açık olacaktır. Bundan dolayı kendiniz ve karşı tarafın özel yaşamlarıyla ilgili bilgi sunduğunuzda, bu bilgileri sadece başvuru açısından önem arz eden türden olanların olmasına dikkat ediniz.

27. Bunun dışında, kimliğinizin açıklanmamasını istiyorsanız, bunu vurgulayıp kamunun bilgilerinize erişimine açık olması kuralının kısıtlanmasını gerektirecek gerekçeleri belirtmeniz gerekir. Kimliğinizin saklı tutulmasına izin verilmesi halinde karşı tarafa başvurunuzun bildirildiği durumda ilgili tarafa açıklanması gerekir.

Son Uyarı ve Öneriler

28. Mahkeme ile iletişiminizde gönderdiğiniz evrakı delmeyiniz, üstünü herhangi bir bantla kapatmayınız, herhangi bir şekilde ciltlemeyiniz. Sunduğunuz evrak sayfalarının hepsi birbirini takip eden sayfa numaralarıyla numaralandırılmalıdır.
29. Başvurunuz hakkında yazışma bilgileriniz ve adresinizin aşağıdaki adrese teslim edilmesi gerekir:

*Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës
Sekretari i Përgjithshëm
10000 Prishtinë
Rr. "Perandori Justinian", p. n.
Republika e Kosovës*

Tel: +381 (0)38 220 104/5; Fax: +381 (0)38 220 112; info@gjk-ks.org

30. İlk mektubunuzun veya başvuru formunuzun kabulünden sonra Mahkeme Sekreteryası, adınıza bir dosyanın açılıp başvurunuzun Mahkeme'nin ilgili kütüğüne belirli bir sayı ile kaydedildiğini bildirir. Size verilen bu numara Mahkeme ile müteakip yazışmaların hepsinde belirtilmelidir. Dolayısıyla sizden ilave açıklama ve belgeler ya da şikayetinizle ilgili özel şeyler talep edilebilir.
31. Sekreteryaya ile yazışmalarınızda bu tür talep ve sorulara mümkün olan en kısa sürede cevap vermeniz sizin yararınıza olacaktır.
32. Cevap verme veya bilgi sunmadaki her gecikme başvurunuzun seyrini takip etmek istemediğiniz şeklinde yorumlanır, bu da başvurunuzun Anayasa Mahkemesi tarafından görüşülmemesine ve bunun sonucunda kabul edilemez olarak ilan edilmesine veya başvuru listesinden silinmesine neden olabilir.
33. Anayasa Mahkemesi tarafından alınacak her karar konusunda bilgilendirileceksiniz.

Temsil İçin Vekaletname
(Örnek)

Ben,

.....
.....
.....

(Başvurucu tarafın adı ve adresi)

Bu belge ile aşağıdaki kişiyi, Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 47. maddesi [Bireysel Başvuru] uyarınca yaptığım anayasal denetim başvurusu konusunda beni temsil etmeye yetkili kıldım. Temsile yetkili kılınan kişi:

.....
.....
.....

(Temsil eden kişinin adı ve adresi)

Anayasal denetimi talep edilen karar No:.....

Kararı veren makam:

(Yer ve tarih)

(Başvurucunun imzası)

Bu imza ile bana verilen temsil yetkisini kabul ediyorum.

(Yer ve tarih)

(Temsilcinin imzası)